

Số: 104/NNPTNT-DB-BCĐ

Châu Thành, ngày 09 tháng 5 năm 2024

DỰ BÁO
Tình hình sinh vật gây hại trên lúa vụ Hè Thu 2024

I. TÌNH HÌNH CHUNG

1. Tình hình khí tượng, thủy văn:

Theo Đài Khí tượng Thủy văn khu vực Nam Bộ, tình hình thời tiết, khí tượng, thủy văn khu vực Nam Bộ trong vụ Hè thu 2024 có những diễn biến như sau:

1.1 Khí tượng

1.1.1 Hiện tượng ENSO:

Dự báo El Nino sẽ suy yếu dần và chuyển sang trạng thái trung tính trong khoảng thời gian từ tháng 4-6/2024 với xác suất 75-80%. Từ tháng 7-9/2024, dự báo ENSO có khả năng chuyển sang trạng thái La Nina với xác suất 55-65%.

1.2. Lượng mưa

1.2.1 Dự báo mưa:

Mùa mưa tại khu vực xuất hiện muộn, thời kỳ từ tháng 6/2024 gió mùa Tây Nam có xu hướng hoạt động mạnh hơn so với trung bình nhiều năm (TBNN).

Tổng lượng mưa (TLM) tháng 4/2024 thấp hơn từ 30-60 mm so với trung bình nhiều năm (TBNN); Tháng 5/2024, TLM thiếu hụt so với TBNN khoảng từ 15-30%; Tháng 6 TLM phổ biến ở mức xấp xỉ so với TBNN cùng thời kỳ. Tổng lượng mưa từ tháng 7-9/2024, phổ biến xấp xỉ cao hơn so với TBNN cùng thời kỳ 10-20%.

1.2.2 Nhiệt độ

Nắng nóng: tiếp tục duy trì trên khu vực đến nửa đầu tháng 5/2024. Tháng 5/2024, nhiệt độ trung bình phổ biến cao hơn so với TBNN khoảng 1,0-2,0⁰C, có nơi cao hơn. Tháng 6/2024 cao hơn từ 0,5-1,5⁰C so với TBNN cùng thời kỳ. Từ tháng 7-9/2024, nhiệt độ trung bình phổ biến cao hơn so với TBNN khoảng từ 0,5-1,0⁰C

1.3 Thủy văn

Xâm nhập mặn ở Đồng bằng sông Cửu Long đến sớm và cao hơn TBNN nhưng không nghiêm trọng như mùa khô 2019-2020.

1.4. Bão & Áp thấp nhiệt đới (ATNĐ):

Từ tháng 5-6/2024, trên Biển Đông ít có khả năng xuất hiện bão/Áp thấp nhiệt đới (ATNĐ). Tháng 7-9/2024, bão/ATNĐ có khả năng xuất hiện khoảng từ 4-6 cơn trên Biển Đông và khoảng 1-2 cơn ảnh hưởng đến đất liền.

2. Tình hình xuống giống và cơ cấu giống lúa:

Tính đến ngày 01/5/2024, toàn huyện đã xuống giống vụ Hè Thu 2024 được 27.633,62 ha/27.753,36 ha, đạt 99,57% kế hoạch xuống giống; Các trà lúa đang ở các giai đoạn như sau: mạ (18.467,78 ha), đẻ nhánh (9.231,84 ha).

Về cơ cấu giống lúa, dự báo các loại giống lúa như: *Đài Thơm 8*; *OM 18*, *OM 5451*, *OM 380*, *IR50404*, *Nếp*,... được nông dân chọn lựa nhiều để canh tác do trong thời gian qua được doanh nghiệp thu mua giá cao; ngoài ra một số giống lúa khác như *OM 9582*, *OM 7347*, *OM 6976*, *Jasmine 85*, *OM 9577*, *OM4900*... được nông dân chọn lựa canh tác theo các hợp đồng tiêu thụ sản phẩm với các doanh nghiệp.

II. DỰ BÁO TÌNH HÌNH SINH VẬT HẠI LÚA VỤ HÈ THU 2024

Căn cứ tình hình dự báo thời tiết, khí hậu, thủy văn và tình hình xuống giống các trà lúa và cơ cấu giống lúa như trên; trong vụ lúa Hè Thu năm 2024, cần lưu ý một số sinh vật gây hại chủ yếu sau đây:

1.1. Rầy nâu: sẽ có 3 đợt rầy chính phát sinh trong vụ như sau:

- Đợt 1: rầy cám nở vào giữa đến cuối tháng 4, gây hại với mức độ nhẹ đến trung bình trên trà lúa sớm ở giai đoạn đẻ nhánh đến làm đồng.
- Đợt 2: rầy cám nở vào khoảng giữa đến cuối tháng 5, gây hại với mức độ từ nhẹ đến trung bình trên trà lúa sớm và đại trà ở giai đoạn làm đồng đến trổ.
- Đợt 3: rầy cám nở vào khoảng giữa đến cuối tháng 6, gây hại với mức độ từ nhẹ đến trung bình, cục bộ nặng trên trà lúa muộn.

1.2. Bệnh vàng lùn & lùn xoắn lá:

Bệnh có khả năng phát sinh cục bộ trên trà lúa Hè thu sớm và trà lúa xuống giống không đúng lịch thời vụ tập trung né rầy; Mức độ thiệt hại nhẹ đến trung bình, rải rác ở một số xã, thị trấn trong huyện.

1.3. Rầy phấn trắng:

Rầy phấn trắng có khả năng phát triển mạnh trên lúa giai đoạn đẻ nhánh - làm đồng với mức độ từ nhẹ đến trung bình trên trà lúa sớm và đại trà của huyện. Thời gian xuất hiện từ tháng 5 đến tháng 6/2024.

1.4. Nhện gié:

Nhện gié sẽ có khả năng phát sinh và phát triển mạnh từ cuối tháng 5 đến đầu tháng 7 trên lúa giai đoạn cuối đẻ nhánh - làm đồng đến trổ với mức độ nhẹ, gây hại trung bình trên trà lúa sớm và đại trà.

1.5. Muỗi hành:

Theo dự báo sẽ có mưa nhiều vào giữa và cuối tháng 6, ẩm độ cao sẽ thích hợp cho muỗi hành phát sinh và gây hại trên trà lúa xuống muộn, cần chú ý tập trung theo dõi ở những vùng có muỗi hành xuất hiện nhiều trong vụ Đông Xuân 2023-2024,...

1.6. Sâu cuốn lá nhỏ:

Gây hại thường xuyên trên đồng ruộng và có khả năng nhiễm từ nhẹ đến trung bình trên các trà lúa vụ Hè Thu 2024. Chú ý phải hạn chế phun thuốc trừ sâu khi cây lúa chưa được 40 ngày sau khi sạ để bảo tồn thiên địch trên đồng ruộng.

1.7. Bệnh đạo ôn:

1.7.1. Bệnh đạo ôn lá

Bệnh sẽ phát sinh ở mức độ từ nhẹ đến trung bình, cục bộ nhiễm nặng trong khoảng thời gian từ cuối tháng 5 đến đầu tháng 7 trên các giống nhiễm như IR 50404, Đài Thơm 8, OM 5451, OM 4218, OM 6561, OM 6976, OM 4900, Jasmine 85, OM 2514,...

1.7.2. Bệnh đạo ôn cổ bông

Nếu thời tiết mưa nhiều, bệnh có khả năng phát triển mạnh từ cuối tháng 6 đến giữa tháng 7/2024 với mức độ từ nhẹ đến trung bình. Chú ý trên giống nhiễm bệnh đạo ôn cổ bông nặng như OM 6976, OM 6073, IR 50404, OM 2514, Jasmine 85...

1.8. Bệnh cháy bìa lá và bệnh sọc lá vi khuẩn:

Bệnh sẽ phát triển mạnh và nặng trong điều kiện môi trường có ẩm độ cao như mưa giông, áp thấp nhiệt đới hay mưa bão kéo dài nhiều ngày trong khoảng từ giữa tháng 6 đến tháng 7/2024, xuất hiện trên lúa giai đoạn làm đòng đến trổ đều và ngâm sữa.

1.9. Bệnh lem lép hạt

Bệnh sẽ xuất hiện trong điều kiện nhiệt độ cao, ẩm độ cao (trời âm u, có mưa nắng xen kẽ) trong khoảng thời gian từ cuối tháng 5 đến cuối tháng 7/2024 với mức độ từ nhẹ đến trung bình. Chú ý trên giống Jasmine 85, OM 6976, IR50404...

1.10. Chuột:

Sẽ gây hại mạnh trên trà lúa sớm ở những nơi đất gò, gần vườn tạp, gần bờ đê hoặc bờ kinh lớn, gần khu dân cư, gần đất rẫy, khu vực có đê bao lớn, canh tác liên tục 03 vụ lúa trong năm. Chuột phá hại vào bất cứ giai đoạn nào của cây lúa nhưng phá hại mạnh vào giai đoạn mới gieo sạ, làm đòng và chín.

Ngoài các đối tượng dịch hại chủ yếu nêu trên, trong vụ lúa Hè Thu 2024 có khả năng xuất hiện các đối tượng dịch hại sau:

1.11. Các đối tượng sinh vật hại khác: bù lạch, ốc bươu vàng, sâu đục thân, bệnh đốm vằn phát sinh gây hại nhẹ đến trung bình ở các xã, thị trấn.

III. BIỆN PHÁP PHÒNG TRỪ MỘT SỐ SINH VẬT GÂY HẠI CẦN LƯU Ý NGAY TỪ ĐẦU VỤ

Tăng cường áp dụng các biện pháp kỹ thuật canh tác 3 giảm 3 tăng, 1 phải 5 giảm; công nghệ sinh thái,...; Thăm đồng thường xuyên, quan sát kỹ ruộng lúa để phát hiện và có biện pháp quản lý dịch hại kịp thời;

Bón phân cân đối giữa đạm, lân, kali, hạn chế bón thừa phân đạm. Khuyến cáo nông dân thay thế một phần phân hóa học bằng các loại phân hữu cơ nhằm cải tạo đất, tăng khả năng đề kháng của cây lúa trong điều kiện bất lợi của thời tiết. Cần áp dụng bón lót phân lân; bón phân đợt 1 sớm (từ 7-10 ngày sau sạ), tăng cường bón phân lân và kali để kích thích bộ rễ phát triển tốt, đẻ nhánh sớm, tạo cây lúa khỏe ngay từ đầu vụ, tăng cường khả năng chống chịu với điều kiện bất lợi của môi trường và dịch hại, hạn chế ngộ độc hữu cơ, hạ phèn...

Hạn chế xử lý hạt giống, không phun thuốc trừ sâu sớm ở giai đoạn đầu của cây lúa (0-40 ngày sau sạ); Khi sử dụng thuốc BVTV phải theo nguyên tắc 4 đúng, đảm bảo giữ đúng thời gian cách ly trước khi thu hoạch.

IV. ĐỀ NGHỊ

Ban chỉ đạo Phòng, chống các dịch hại trên lúa và trên cây trồng khác các xã, thị trấn phối hợp tổ chức các đợt thăm đồng theo giai đoạn sinh trưởng cây lúa, phân công cán bộ bám sát địa bàn thường xuyên để kịp thời phát hiện, báo cáo và có biện pháp xử lý kịp thời và hiệu quả.

Trạm Trồng trọt và Bảo vệ thực vật huyện tăng cường công tác dự báo dịch hại theo điều kiện thực tế có thể phát sinh trên địa bàn, tổ chức tập huấn, hội thảo khuyến nông để giúp nông dân phát hiện và áp dụng các biện pháp phòng trừ kịp thời và hiệu quả.

Khi có tình huống đột xuất xảy ra, đề nghị bà con nông dân liên hệ với Kỹ thuật viên phụ trách ở UBND các xã, thị trấn hoặc Trạm Trồng trọt và Bảo vệ thực vật huyện Châu Thành theo số điện thoại: 02966.262.679 để được hướng dẫn cụ thể./.

Nơi nhận:

- Sở Nông nghiệp và PTNT;
- Đ/c Nguyễn Tấn Phong – PCT UBND huyện (b/c);
- VP HĐND – UBND huyện;
- BCĐ phòng, chống DHTL và TCTK huyện;
- Phòng Nông nghiệp và PTNT;
- Trạm Trồng trọt và BVTV;
- Trạm Khuyến nông;
- Trung tâm VH – TT và truyền thanh;
- UBND các xã, thị trấn;
- Lưu: VP.

**KT. TRƯỞNG BAN
PHÓ TRƯỞNG BAN**

**TRƯỞNG PHÒNG NN VÀ PTNT
Nguyễn Phạm Tuấn**